

JÓZEFA PILASZEWSKA

ur. 1935; Kamionka

Miejsce i czas wydarzeń	Kamionka, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Kamionka, II wojna światowa, okupacja niemiecka, Żydzi, pomoc Żydom, mord na Żydach

Rodzina krawca Ciupy

U nas Żyd Ciupa mieszkał, krawiec. Miał żonę i mieli córkę, Brońcia się nazywała, to pamiętam jak dziś. Ganek był taki i jedna izba, ojciec wynajął im to mieszkanie. Ta Brońcia przylatywała, drugą stroną wejście było. No a myśmy mieszkali tak – pokój był duży, małe takie pokoiki, taka była przybudówka. To tam jedliśmy kolację, wszystko. [Jej matka] mówi: „Aj waj, aj waj, jakby mój Wicek widział, że Brońcia je z wami – a to z postem były kartofle – niech pani nic nie mówi”. Białe mięso to jedli, no to przynosiła a to kurczaki, a to [coś], a ona tak z apetytem to wszystko jadła. Z postem było, no.

Ojciec ilu Żydów ukrył? Mięso im, słoninę, tak jak to na wsi. Ojciec chrzestny wpadł wtedy, a oni, ci Żydzi, jedli. Icek, Brucha z córkami, dwoje małych dzieci. I on wpadł i od razu do nich, a [ojciec] mówi: „Kumie, nie ma prawa im włos spaść u mnie. Później jak pójda do lasu, gdzie tam będą sobie miały zamiar iść, niech sobie idą, ale u mnie nie ma prawa im włos z głowy spaść”. To najedli się, dał im ojciec pół chleba, ukroił, bo matka upiekła, i kawałeczek słoniny. Jeszcze nie doszli do lasu i ich zabili. Nie wiem, czy to była partyzantka – zabili ojca i matkę tego, co tych Żydów tak u nas w domu [zaczepiał]. Była noc taka piękna księżycowa, Boże kochany, a skąd matka wie, gdzie bandyta pójdzie, prawda? Skąd? Jego siostra się schyliła w poduszki, bo to kiedyś poduchy takie na wsi [były] na łóżkach, to się ona tylko [uratowała], mówi, strzelali dookoła. To tylko ranili ją w nogi, kulawa była. Ale rodziców i tego [chrzestnego] zamordowali.

Data i miejsce nagrania	2014-07-09, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"